

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU
Z DZIAŁALNOŚCI
ZWIĄZKU MIAST POLSKICH
W 2015 ROKU

Poznań, marzec 2016

I. ZWIĄZEK MIAST POLSKICH 2015

Miasta członkowskie ZMP,
31 grudnia 2015 - 296 miast

Ludność miast członkowskich - 31 grudnia 2015 roku - 72% miejskiej ludności Polski.

II. ZGROMADZENIE, ZARZĄD, KOMISJE

1. Zgromadzenie Ogólne - XXXVI posiedzenie, Poznań, 5 marca 2015 r.

XXXVI Zgromadzenie Ogólne Związku zostało zorganizowane – wraz ze zgromadzeniami pozostałych ogólnopolskich organizacji samorządowych – w przeddzień Kongresu 25-lecia Samorządu Terytorialnego w Poznaniu. Frekwencja nieznacznie przekroczyła 70 % (212 miast). W posiedzeniu wzięli udział zaproszeni goście: Frederic Vallier, sekretarz generalny CEMR oraz Iuri Vilkul, przewodniczący Związku Miast Ukrainy.

XXXVI Zgromadzenie
Ogólne ZMP - pierwsze
w VII kadencji;
Poznań, 5 marca 2015 r.

XXXVI Zgromadzenie
Ogólne ZMP - pierwsze
w VII kadencji;
Poznań, 5 marca 2015 r.

Zgromadzenie Ogólne:

- » przyjęło sprawozdanie z VI kadencji i z działalności Związku w roku 2014
- » określiło następujące priorytety programu działania na VII kadencję
 - systemowe rozwiązania w zakresie finansów samorządowych, w tym:
 - uwzględnienie standardów wykonywania usług publicznych,
 - przywrócenie zasady rekompensowania ubytków w dochodach własnych,
 - wprowadzenie podatku od wartości nieruchomości,
 - zwrot podatku VAT od inwestycji publicznych;
 - uwzględnienie zasady *jedno miasto - jeden gospodarz*;
 - obrona wywalczonego zakresu decentralizacji spraw publicznych;
 - usunięcie zbędnych nadregulacji prawnych, ograniczających autonomię miast;
 - przywrócenie wpływu miast na ład przestrzenny;
 - uchwalenie ustawy o rewitalizacji obszarów zurbanizowanych;
 - przywrócenie zamówień *in-house* w zagospodarowaniu odpadów stałych;
- » wybrało Zarząd i Komisję Rewizyjną na VII kadencję:

Członkowie Zarządu
oraz Komisji
Rewizyjnej ZMP

2. Posiedzenia Zarządu w 2015 roku

W ubiegłym roku odbyło się 1 posiedzenie Zarządu poprzedniej kadencji oraz 11 spotkań Zarządu wybranego na nową kadencję samorządową. Dwukrotnie posiedzenia zostały zorganizowane przy okazji innych wydarzeń (w Poznaniu i we Wrocławiu), przy wysokiej frekwencji.

Zarząd dokonał wyboru przedstawicieli do instytucji krajowych i zagranicznych, uchwalił Regulamin pracy Zarządu, zmienił Regulamin pracy Komisji Związku (w obecnej kadencji pracuje 16 komisji problemowych). Ponadto Zarząd zaopiniował ponad 100 projektów ustaw, rozporządzeń i innych przesyłanych do Biura ZMP dokumentów. Komunikaty z posiedzeń, lista zaopiniowanych dokumentów oraz ważniejsze stanowiska są na bieżąco zamieszczane na stronie internetowej Związku w zakładce "Posiedzenia Zarządu".

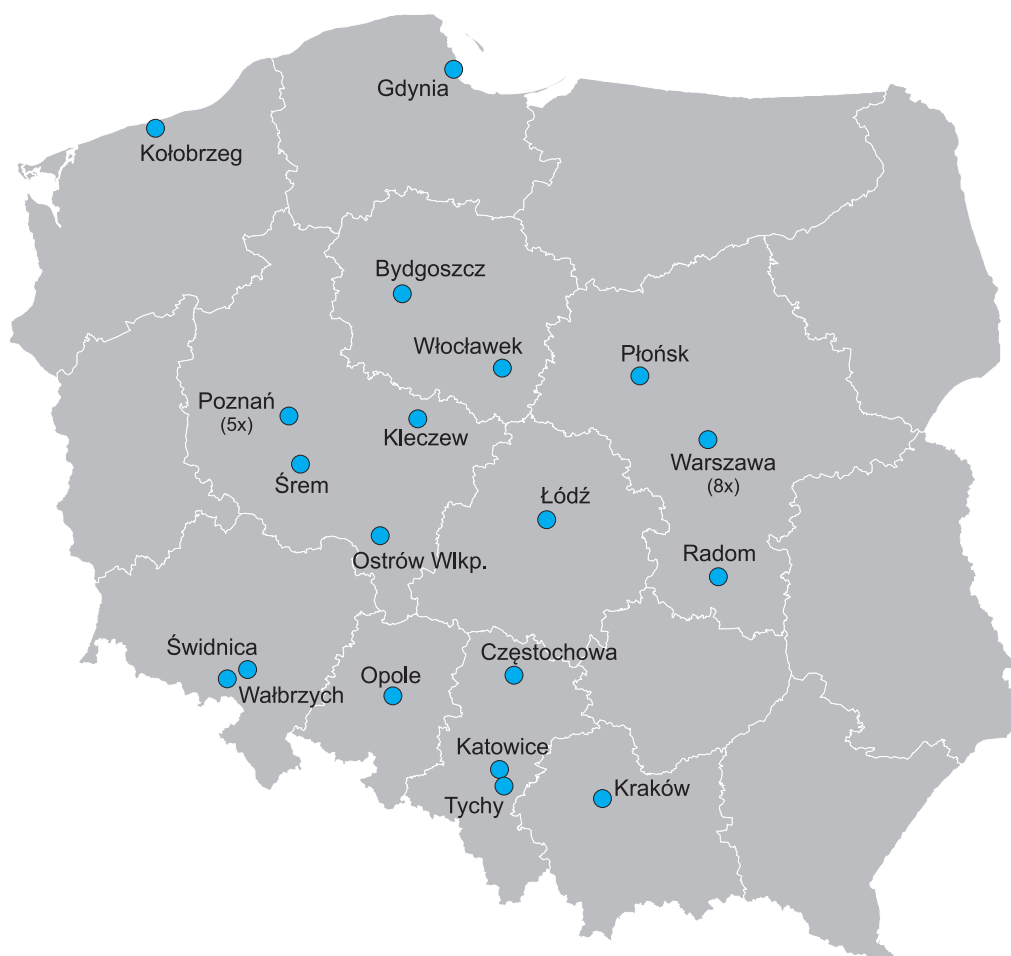
Miasta, w których
obradował Zarząd
ZMP w 2015 r.

3. Komisje:

W obecnej kadencji miasta zgłosiły ponad 600 osób do pracy w 16 komisjach: administracji, bezpieczeństwa i porządku publicznego, edukacji, finansów, geodezji i infrastruktury informacji przestrzennej, gospodarki komunalnej, gospodarki mieszkaniowej i przestrzennej, kultury, małych miast, partnerstwa i dialogu, polityki europejskiej i współpracy zagranicznej, polityki miejskiej i rozwoju miast, polityki społecznej, sportu, transportu i turystyki.

Komisje, których składy ukształtowały się w II kwartale ub.r., zebrały się w 2015 r. na 30 posiedzeniach w 20 miastach (patrz: załączona mapka), zwykle na ich zaproszenie. Część posiedzeń organizujemy w Warszawie (łatwy dojazd) albo w Poznaniu – siedzibie Biura Związku.

Najczęściej (po 3 razy) zebrały się komisje edukacji, finansów i gospodarki komunalnej.

Miasta, w których
odbywały się
posiedzenia Komisji.

II. ORGANY ZWIĄZKU

Do zakresu działania komisji należy m.in.:

- opiniowanie i przygotowanie stanowisk i wniosków dot. projektów aktów prawnych,
- wymiana doświadczeń,
- analizowanie stanu danej dziedziny, m.in. na podstawie wskaźników SAS.

Stanowiska komisji są prezentowane na posiedzeniach Zarządu, który – na ich podstawie – przyjmuje niektóre stanowiska Związku.

Informacje o posiedzeniach komisji są na bieżąco umieszczane na stronie internetowej Związku w zakładce „posiedzenia komisji ZMP”.

Posiedzenie Komisji
Edukacji, Włocławek,
3-4 grudnia 2015 r.

Posiedzenie Komisji
Bezpieczeństwa
i Porządku
Publicznego,
Częstochowa,
18-19 czerwca 2015 r.

III. LOBBING LEGISLACYJNY

1. Opiniowanie projektów aktów prawnych

Projekty przygotowane przez rząd lub ministerstwa, zaopiniowane przez Zarząd Związku lub komisje, omawiane są.

- na comiesięcznych posiedzeniach plenarnych **Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego** (KWRiST), z udziałem naszych dwóch przedstawicieli;
- na posiedzeniach 10 **zespołów tematycznych KWRiST** (z udziałem reprezentantów ZMP) do spraw: - międzynarodowych, - systemu finansów publicznych, - edukacji, kultury i sportu, - ochrony zdrowia i polityki społecznej, - infrastruktury, rozwoju lokalnego, polityki regionalnej i środowiska, - administracji publicznej i bezpieczeństwa obywateli, - obszarów wiejskich, wsi i rolnictwa, - funkcjonalnych obszarów metropolitalnych i miejskich, - społeczeństwa informacyjnego, - ustrojowych.

Uroczyste posiedzenie Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, Sala Kolumnowa Sejmu, 27 maja 2015 r.

Stanowiska wobec najważniejszych projektów będących przedmiotem prac w parlamencie są prezentowane na posiedzeniach **komisji sejmowych i senackich**, choć jest to utrudnione ze względu na doraźne zwoływanie wielu posiedzeń komisji.

2. Opiniowanie projektów rozwiązań

dotyczących miast i polityki miejskiej

odbywa się także poprzez udział przedstawicieli ZMP w europejskich i krajowych instytucjach, takich jak:

- Naczelna Rada Zatrudnienia,
- Krajowa Rada Konsultacyjna ds. Osób Niepełnosprawnych,
- Rada Zamówień Publicznych przy Prezesie UZP,
- Rada Informatyzacji,
- Rada Działalności Pożytku Publicznego,
- Rada Statystyki,
- Główna Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna,
- Komitety monitorujące w sektorowych i regionalnych programach operacyjnych na lata 2014-2020,
- Komitet Regionów UE,
- Rada Gmin i Regionów Europy (CEMR),
- Izba Lokalna Kongresu Władz Lokalnych i Regionalnych Europy (CLRAE),
- b. Komisja Trójstronna ds. Społeczno-Gospodarczych,
- resortowe zespoły doradcze, np. do spraw: rozwiązań systemowych w ekonomii społecznej, energetyce, społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw.

3. Współpraca z instytucjami centralnymi

i gremiami opiniotwórczymi

jest ważną częścią działań na rzecz oczekiwanych przez miasta rozwiązań. W roku 2015 dotyczyła ona m.in.:

- Kancelarii Prezydenta RP oraz zespołu doradców,
- Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju,
- samorządów gospodarczych (np. KIGO, IG Wodociągi Polskie),
- Banku Gospodarstwa Krajowego,
- instytutów i ośrodków badawczych,
- Towarzystwa Urbanistów Polskich,
- zespołów eksperckich, w tym kancelarii prawnych.

4. Opracowania, opinie i ekspertyzy

prawne dla Związku i miast członkowskich są najczęściej zamawiane dla uzasadnienia stanowisk Związku w sprawach, które budzą kontrowersje, a także na wniosek miast, jeśli dotyczą spraw ważnych dla wszystkich miast. Najważniejsze spośród opracowanych w roku 2015 dotyczyły:

- skutków dla gmin w związku z mapami zagrożenia powodziowego,
- zasad odpowiedzialności odszkodowawczej w gospodarce przestrzennej,
- nowelizacji ustawy o VAT,
- implementacji dyrektyw w sprawie *in-house*,
- definicji budowli w podatku od nieruchomości,
- podatków i opłat lokalnych,
- zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków.

Najważniejsze efekty reprezentowania interesów miast w procesie legislacyjnym:

Rok 2015, kończący VII kadencję Sejmu RP, stał od wiosny pod znakiem zwiększonego tempa prac legislacyjnych, w tym nad projektami ustaw, które wcześniej nie spotkały się z oczekiwanym przez samorządy zainteresowaniem posłów. Część tych prac udało się zakończyć, dzięki czemu zostały wprowadzone od dawna oczekiwane regulacje, części jednak nie udało się doprowadzić do uchwalenia.

Najważniejszą spośród uchwalonych w 2015 r. ustaw jest **ustawa o rewitalizacji**, przygotowana przez MliR na podstawie projektu opracowanego przez ZMP i ŚZGiP, choć różniąca się od projektu samorządowego w kilku szczegółach. Uwzględnia ona jednak większość postulatów miast, w tym także w zakresie potrzebnych zmian w innych ustawach.

Udało się także doprowadzić do uchwalenia **ustawy o związkach metropolitalnych** w kształcie możliwym do zaakceptowania, całkowicie odmiennym od wyjściowego projektu poselskiego, który opiniowaliśmy negatywnie. Uchwalona ustawa daleka jest od postulatów Związku oraz Unii Metropolii Polskich, jednak stwarza możliwości podejmowania współpracy na obszarach metropolitalnych, w kształcie w zasadniczym stopniu ustalonym przez samych zainteresowanych, przewidując także zasilanie finansowe zadań metropolitalnych.

Rząd uchwalił także - po raz pierwszy w dziejach Polski - **Politykę miejską**, która jest sformułowana we współpracy z nami, na podstawie zmienionej na nasz wniosek ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Uchwalono ponadto **ustawę wprowadzającą szereg zmian w funkcjonowaniu JST**, opracowaną przez MAiC, która zawierała kilka rozwiązań oczekiwanych przez samorządy (w tym centra usług wspólnych). Jednak równocześnie istotna część naszych postulatów była zawarta w *prezydenckim projekcie zmian w ustawach samorządowych* (który zawierał początkowo także kilka propozycji krytykowanych przez nas), jednak prace nad nim nie zostały sfinalizowane.

Sejm VII kadencji wprowadził także zmiany mocno przez nas krytykowane, w tym nowe **mapy ryzyka powodziowego**, których sposób wprowadzenia zagrażał gminom wielkimi konsekwencjami finansowymi na skutek spodziewanych rozszczeń po wymuszonych zmianach planów zagospodarowania przestrzennego. Prowadzone przez nas działania zostały szybko podjęte przez nowy Parlament, który jeszcze w grudniu ub.r. zmienił te przepisy.

W tym kontekście udało się nam spowodować przygotowanie odpowiednich zmian w tzw. *małej nowelizacji ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, jednak sejm poprzedniej kadencji nie zdążył jej rozpatrzyć.

Ku naszemu pozytywnemu zaskoczeniu nowy sejm VIII kadencji podjął także w grudniu 2015 r. – po 3 latach bezczynności poprzedników – **obywatelski projekt zmian w ustawie o dochodach JST**, zgłoszony przez nas we wrześniu 2012 r. z ponad 300 tysiącami podpisów.

25 listopada 2015 r.
w Sejmie Andrzej
Porawski,
pełnomocnik Komitetu
Inicjatywy Ustawodawczej po raz
drugi prezentował
obywatelski
projekt ustawy
o dochodach JST.

W nowej kadencji po raz pierwszy w historii powstał w sejmie międzyklubowy **Parlamentarny Zespół do spraw Miast Polskich**, co stwarza szansę na bardziej skuteczne prezentowanie problematyki miejskiej i bardziej wszechstronne rozpatrywanie wniosków miast. Inicjatorem powstania Zespołu był członek Zarządu ZMP, poseł Szymon Szynkowski vel Sęk.

Nowy sejm wprowadził jednak w bardzo szybkim tempie inną zmianę, oznaczającą poważne skutki finansowe dla gmin – **podwyższenie wieku obowiązku szkolnego**, bez żadnych konsultacji ze związkami gmin. Byliśmy gotowi do dialogu w tej kwestii, przyjmując za podstawę poselski projekt ustawy, zgłoszony przez posłów PiS w czerwcu 2015 r, jednak nie dano nam szansy na rozmowę, a sposób wprowadzenia tej zmiany, dotyczącej najważniejszego spośród zadań własnych gmin, jest trudny do przyjęcia.

Drugim ważnym forum procesu legislacyjnego jest **Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego**. W ramach prac Komisji w roku 2015:

- uzgodniono 29 projektów ustaw z uwagami strony samorządowej, a 10 zaopiniowano pozytywnie z uwagami;
- uzgodniono 268 projektów rozporządzeń, a 40 zaopiniowano z uwagami;
- strona samorządowa negatywnie zaopiniowała m.in. 3 projekty ustaw (ze względu na skutki finansowe) i 1 projekt poselski (powiat metropolitalny) oraz 2 projekty rozporządzeń;
- uzyskano zwiększenie finansowania zadań zleconych w zakresie spraw obywatelskich;

Działania interwencyjne w sprawach:

- jakości map powodziowych, udostępnionych miastom i gminom,
- dodatkowych środków dla miast znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji, w tym na budowę wodociągu w Konięcpolu,
- zmian w programie budowy dróg (w tym np. obwodnicy Legionowa).

Problemy i wyzwania legislacyjne na rok 2016:

- finanse samorządowe (zwiększenie kwoty wolnej od podatku PIT, zmiany w systemie wyrównawczym i stabilizacja finansów JST),
- edukacja (skutki podniesienia wieku obowiązku szkolnego, propozycja likwidacji gimnazjów, zmiany w Karcie nauczyciela),
- planowanie i zagospodarowanie przestrzenne,
- przywrócenie zamówień *in-house* w zagospodarowaniu odpadów.

IV. WYDARZENIA

Przez cały rok 2015, ogłoszony jako **Rok Samorządu Terytorialnego**, odbywały się ogólnokrajowe oraz lokalne wydarzenia, zorganizowane z okazji 25-lecia reformy samorządowej w Polsce, podsumowania jej efektów i wymiany doświadczeń, także z partnerami zagranicznymi.

Związek wraz z pozostałymi ogólnopolskimi organizacjami samorządowymi zorganizował 5 i 6 marca w Poznaniu **Kongres 25-lecia Samorządu Terytorialnego**. Do stolicy Wielkopolski przyjechało ponad tysiąc samorządowców z całej Polski, by przypomnieć sukcesy ostatnich 25 lat, podziękować osobom i instytucjom wspierającym rozwój samorządności (**Srebrne podziękowania**) oraz rozmawiać o przyszłości. Kongres odbywał się pod patronatem i z udziałem Prezydenta RP, Bronisława Komorowskiego. Przybyła też premier Ewa Kopacz, ministrowie, posłowie i senatorowie.

Kongres
XXV-lecia Samorządu
Terytorialnego,
Poznań, 5-6 marca 2015 r.

Kongres przyjął przesłanie, które zawiera ogólną diagnozę obecnego stanu samorządów i formułuje obraz docelowy, do jakiego powinniśmy dążyć w dalszych działaniach. Przesłanie kończy się postulatem powołania Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Samorządowego.

IV. WYDARZENIA

Wśród wydarzeń związanych z obchodami 25-lecia Samorządu Terytorialnego, współorganizowane przez Związek były m.in.:

- » Międzynarodowa Konferencja „**30-lecie Europejskiej Karty Samorządu Lokalnego – polskie doświadczenia w zakresie reformy ustrojowej**” (Warszawa, 18 września)
 - konferencja zorganizowana przez UM Warszawy; zgromadziła ponad 100 przedstawicieli polskich miast i samorządowców z całej Europy; poprzedziło ją posiedzenie Komitetu Monitorującego przestrzeganie Karty przy CLRAE.

Konferencja „30-lecie Europejskiej Karty Samorządu Lokalnego: promocja polskich doświadczeń w zakresie reformy samorządu terytorialnego”, Warszawa, 18 września 2016 r.

- » Konferencja „**Bilans i perspektywy francusko-polskiej współpracy zdecentralizowanej**”, zorganizowana przez ZMP i Ambasadę Francji (Warszawa, 18 listopada) - udział samorządowców z obu krajów oraz naukowców i przedstawicieli administracji rządowej.

Konferencja „Bilans i perspektywy francusko-polskiej współpracy zdecentralizowanej”, Warszawa, 18 listopada 2015 r.

- » Z udziałem przedstawicieli Związku MAiC zorganizował w Warszawie 28 sierpnia konferencję „**Od Solidarności do samorządności**”, podczas której wręczono po raz pierwszy ustanowioną odznakę „Za zasługi dla Samorządu Terytorialnego”.

V. WYMIANA DOŚWIADCZEŃ W ZARZĄDZANIU MIASTAMI

1. System Analiz Samorządowych

Rozwijany od 1997 roku System Analiz Samorządowych jest kontynuacją przedsięwzięcia podjętego w czasie, gdy statystyka publiczna nie zawierała niemal żadnych danych o gminach, które mogły być przydatne w zarządzaniu miastami. W międzyczasie stan ten uległ znaczącej poprawie, m.in. dzięki Bankowi Danych Lokalnych GUS, choć w niektórych dziedzinach nadal nie jest zadowalający.

Nasza baza jest drugą w Europie (po norweskim systemie KOSTRA) tak szeroką bazą danych lokalnych, a jej podstawowe cechy charakterystyczne są następujące:

- zawiera ponad 1000 wskaźników w 11 dziedzinach zestawionych w poniższej tabeli:

Rok	Dane ogólne	Demografia	Finanse	Gosp. mieszk.	Gosp. kom.	Transport	Oświata	Kultura	Pomoc społ.	Efekt. energ.	Współpr. z NGO	Zrówn. rozwój
1999	●	●				■	■	■	■			
2000	●	●				■	■	■	■			
2001	●	●				■	■	■	■			
2002	●	●				■	■	■	■			
2003	●	●				■	■	■	■			
2004	●	●	●			■	■	■	■			
2005	●	●	●			■	●	■	■			
2006	●	●	●			■	●	■	■	■	●	●
2007	●	●	●	■	■	■	●	■	■	■	●	●
2008	●	●	●	■	■	■	●	■	■	■	●	●
2009	●	●	●	■	■	■	●	■	■	■	●	●
2010	●	●	●	■	■	■	●	■	■	■	●	●
2011	●	●	●	■	■	■	●	■	■	■	●	●
2012	●	●	●	■	■	■	●	■	■	■	●	●
2013	●	●	●	■	■	■	●	■	■	■	●	●
2014	●	●	●	■	■	■	●	■	■	■	●	●
liczba wskaźników	50	90	130	30	65	80	115	150	60	40	30	240

Legenda:

- dane pełne ze statystyki publicznej
- dane udostępnione z ankiet MPiPS
- dane zbierane z miast uczestniczących w SAS

V. WYMIANA DOŚWIADCZEŃ W ZARZĄDZANIU MIASTAMI

- umożliwia powszechny dostęp do danych,
- zapewnia możliwość uczestniczenia wszystkim naszym miastom, choć nie wszystkie z tej możliwości korzystają - w 2015 r. do SAS przystąpiło 80 miast członkowskich ZMP, co przedstawia poniższa mapa:

Miasta uczestniczące w badaniach SAS w 2015 r.

- umożliwia porównywanie danych dla danego sektora usług w mieście z innymi miastami i konstruowanie własnych zestawień,
- wyłącznie dla miast członkowskich umożliwia automatyczne generowanie raportów o stanie miasta, z zestawem wskaźników w 3 dziedzinach:
 - » stan finansów miast,
 - » stan oświaty w mieście,
 - » syntetyczny wskaźnik rozwoju miasta

2. Komisje problemowe

Posiedzenia Komisji, omówione w punkcie II sprawozdania, są często organizowane przez miasta – gospodarzy w sposób, który umożliwia uczestnikom zapoznanie się z rozwiązaniami wypracowanymi przez miasto w danej dziedzinie. Cieszą się one dużym powodzeniem, o czym świadczy wysoka frekwencja oraz fakt, że coraz więcej jest spotkań dwudniowych. Komisje te planują swoje spotkania z dużym wyprzedzeniem, umożliwiając ich uczestnikom zapoznanie się ze stanem interesującej ich dziedziny w kolejnych miastach.

3. Kongresy, konferencje, seminaria organizowane lub współorganizowane przez Związek dla władz i urzędników miast członkowskich miały na celu:

- wspólne rozwiązywanie problemów,
- wspieranie procesów podejmowania decyzji,
- rozwijanie współpracy,
- informowanie o pomysłach i innowacjach podejmowanych przez miasta.

XIII Kongres Miast Polskich organizowany co roku jesienią, w coraz większym stopniu bazuje na dorobku merytorycznym Związku; co 3 lata jest przygotowywany i organizowany wspólnie z Towarzystwem Urbanistów Polskich. W 2015 r. Kongres był częścią V Kongresu Urbanistyki Polskiej, odbywającego się pod hasłem „Powrót do centrum”:

„Powrót do centrum” -
XIII Kongres Miast
Polskich i V Kongres
Urbanistyki Polskiej,
Łódź, 9-11 września 2015 r.

4. Inne ważniejsze konferencje dotyczyły m.in. problemów:

- rozwoju małych i średnich miast – 4. konferencja „**Oblicza małych miast**” (Śrem, 19-20 listopada);

Uczestnicy czwartej już konferencji poświęconej problemom małych miast.

- oferty inwestycyjnej i promocji miast – 19. **Spotkanie Biur Promocji** (Mielec, 1-2 października);

19. Konferencja z cyklu Spotkanie Biur Promocji. Towarzyszył jej XIV Przegląd Materiałów Promocyjnych. Mielec, 1-2 października 2015 r.

- rewitalizacji miast – IX Konferencja „**Miasto 2015 - zarządzanie miastem**” zorganizowana wspólnie przez europośta Jana Olbrychta i ZMP (Katowice, 17 listopada);

Uczestnicy panelu prezydenckiego poświęconego rewitalizacji, konferencja „Miasto 2015 - zarządzanie miastem”, Katowice, 17 listopada 2015 r.

- **zagospodarowania odpadów stałych** (wspólnie z KIGO, Kraków, 8 maja),
- **finansów miast, w tym zwłaszcza konsolidacji VATu** – posiedzenie Komisji Finansów ZMP w ramach XIII Samorządowego Forum Kapitału i Finansów (Katowice, 1-2 października),
- prezentacji **ustawy o rewitalizacji** (wspólnie z MliR, Warszawa, 9 października),
- przygotowania przyszłorocznego **Kongresu Turystyki** (Świdnica, 21-22 października).

Uczestnicy konferencji „Ustawa o rewitalizacji. Szanse i wyzwania”, MliR, 9 października 2015 r.

VI. PROJEKTY

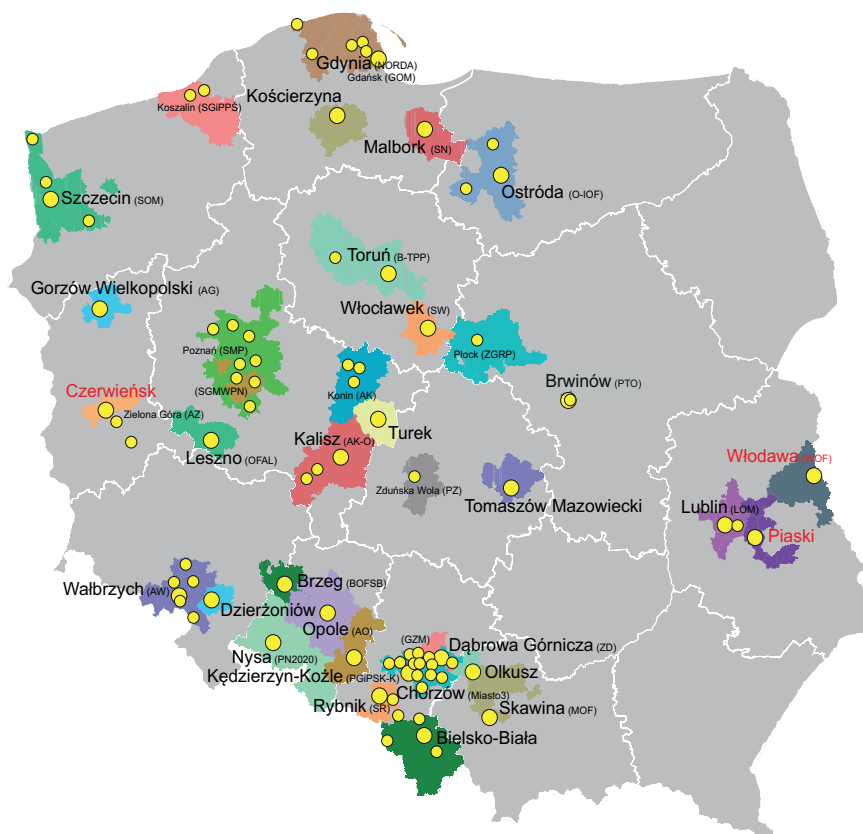
Ważnym kierunkiem działań na rzecz wzmocnienia kompetencji i wymiany doświadczeń w zarządzaniu miastami są **projekty**, na które pozyskujemy środki z innych źródeł niż składki członkowskie. Ich wielkość w ostatnich latach przekracza wpływy ze składek. Podejmując projekty kierujemy się kilkoma podstawowymi zasadami:

- projekty są **adresowane do miast lub do ich przedstawicieli** (burmistrzów, radnych i pracowników); uczestniczą w nich dziesiątki miast i setki osób;
- tematy projektów dotyczą zagadnień istotnych dla miast, wspierając je w rozwiązywaniu lokalnych problemów (planowanie rozwoju w miejskich obszarach funkcjonalnych, planowanie finansów miast, podnoszenie jakości lokalnych usług publicznych i zarządzania, itp.),
- sposób realizacji projektów umożliwia oszczędności dla Związku, to znaczy pozwala sfinansować część działań statutowych Związku.

1. Współpraca JST dla rozwoju miejskich obszarów funkcjonalnych (projekt norweski 2)

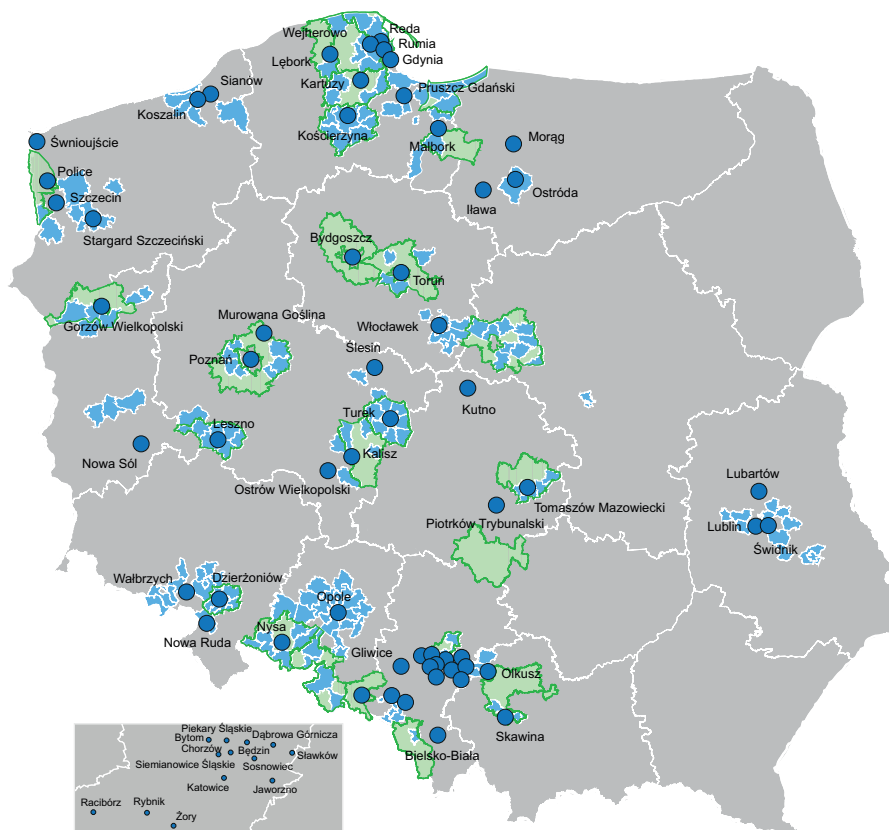
Zasadniczy dla Związku jest **projekt predefiniowany „Budowanie kompetencji do współpracy międzysamorządowej i międzysektorowej jako narzędzia rozwoju lokalnego i regionalnego”**, choć dla miast ważniejszy jest zapewne drugi komponent projektu – Program regionalny EOG, z którego 16 partnerstw zawiązanych w obszarach funkcjonalnych miast otrzymało granty w wysokości średnio 460 tys. euro. Projekt predefiniowany przygotowywał partnerstwa do ubiegania się o granty (oprócz 16 z EOG, 22 inne partnerstwa otrzymały granty z PO Pomoc Techniczna), a w drugiej fazie wspiera partnerstwa w wykorzystaniu otrzymanych środków. Łącznie w projekcie uczestniczy 87 miast członkowskich Związku. Członkowie ZMP pełnią funkcję liderów w 24 spośród 38 partnerstw. W ramach projektu zostały określone standardy współpracy miast, gmin, powiatów oraz samorządu województw, a także innych zainteresowanych podmiotów na terenie miejskich obszarów funkcjonalnych („Model współpracy międzysamorządowej i międzysektorowej”).

Partnerstwa objęte projektem są przedstawione na poniższej mapie:

Żółte punkty -
miasta członkowskie
ZMP.

Odbyły się dwa cykle warsztatów zarządzania strategicznego dla liderów partnerstw – innowacyjne narzędzie wspomagające JST w procesie wieloletniego planowania inwestycyjnego. Z warsztatów skorzystało w 2015 r. 739 przedstawicieli z 22 partnerstw.

Niebieskie punkty -
miasta członkowskie
ZMP.

Odbyły się także dwie sesje warsztatów wymiany doświadczeń (Serock, luty i maj), z udziałem 57 osób reprezentujących 39 podmiotów z 19 partnerstw.

Wzrasta zainteresowanie działem współpracy międzysamorządowej w Bazie Dobrych Praktyk (liczba unikalnych użytkowników wzrosła w 2015 r. z 2864 do 4139).

Projekt norweski 2 - Warsztaty zorganizowane dla partnerstw - Serock, 19-20 maja 2016 r.

2. W minionym roku Związek realizował także **inne projekty:**

- „**Jak skutecznie pozyskiwać środki unijne z perspektywy 2014-2020 – oferta dla JST**”, w ramach którego powstał cieszący się dużym uznaniem miast „**Pomocnik dla JST**”. Po zakończeniu projektu kontynuujemy wydawanie „**Pomocnika**” – jest on nadal wysyłany do miast i gmin pocztą elektroniczną.

projektu edukacyjno-informacyjnego „Jak skutecznie pozyskiwać środki unijne z perspektywy 2014-2020 – oferta dla JST” realizowanego przez ZMP w partnerstwie z Fundacją Fundusz Współpracy oraz Stowarzyszeniem Wsparcie Społeczne Ja, Ty, MY.

Pomocnik cyklicznie informuje o ogłaszanych naborach do konkursów dla JST na środki krajowe i unijne.

Zachęcamy do korzystania!

LISTA KONKURSÓW DLA WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

RPO 9.2
Nabór wniosków na dofinansowanie projektów w ramach Poddziałania 9.2.5 Rozwój usług społecznych – konkurs Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020
Nabór od 28.12.2015 do 22.01.2016
[Czytaj więcej](#)

RPO 11.1
Nabór wniosków na dofinansowanie projektów dla Poddziałania 11.1.2 w ramach RPO Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 - Ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości edukacji elementarnej, kształcenia podstawowego i średniego - Wzrost upowszechnienia wysokiej jakości edukacji przedszkolnej – RIT.
Nabór od 03.12.2015 do 01.02.2016
[Czytaj więcej](#)

RPO 11.1
Nabór wniosków na dofinansowanie projektów dla Poddziałania 11.1.1 w ramach RPO Województwa

ZWIĄZEK MIAST POLSKICH

Fundacja FUNDUSZ WSPÓŁPRACY

WSPARCIE SPOŁECZNE JA-1Y-MY

POMOCNIK DLA JST
JAK SKUTECZNIE POZYSKIWAĆ ŚRODKI

- Współprowadzimy Krajowy Punkt Kontaktowy Programu **Urbact II i Urbact III**,
- W ramach projektu „Upamiętnienie deportacji obywateli polskich z ziem wcielonych do III Rzeszy” powstała wystawa, album i portal **„Wypędzeni 1939...”**. Wystawa odwiedziła już 25 miast (oraz Sejm RP w Warszawie). We wszystkich miastach towarzyszą jej działania edukacyjne, w których aktywnie uczestniczą społeczności lokalne, zwłaszcza młodzież. Wystawa w 50 % została sfinansowana z programu UE „Europa dla obywateli”, pozostałe środki pozyskano z kilku źródeł krajowych (wkład własny wyniósł mniej niż 10 %).
- Byliśmy partnerem w dwóch projektach dotyczących coraz popularniejszych w miastach **budżetów partycypacyjnych**:
 - „Gra o budżet” (w Lublinie), w ramach programu Obywatele dla Demokracji,
 - „Laboratorium budżetu partycypacyjnego” (z udziałem ok. 120 miast),

Spotkanie we Wrocławiu w ramach projektu „Gra o budżet”

3. Konkursy

Organizowane przez Związek konkursy mają na celu promocję wypracowanych przez miasta dobrych rozwiązań w różnych dziedzinach usług publicznych.

» W 2015 roku miała miejsce druga edycja konkursu „**Samorządowy Lider Zarządzania 2015 - Razem dla rozwoju**” (w ramach projektu predefiniowanego):

- tematem była współpraca międzysamorządowa i międzysektorowa w miejskich obszarach funkcjonalnych,
- laureatami zostało 12 partnerstw (nagrody - wyjazdy studyjne do Norwegii); przyznano także 2 wyróżnienia; opisy nagrodzonych działań są w Bazie Dobrych Praktyk.

Zakończenie konkursu
“Samorządowy Lider
Zarządzania 2015 -
Razem dla rozwoju”,
ogłoszenie laureatów;
Warszawa,
16 grudnia 2015 r.

» Konkurs „**Najlepiej zagospodarowana przestrzeń publiczna**” (głównym organizatorem jest TUP) - przedstawiciele zwyciężskich miast odebrali nagrody podczas Kongresu Miast Polskich 10 września w Łodzi

Laureaci
konkursu na najlepiej
zagospodarowaną
przestrzeń publiczną,
Łódź,
10 września 2015 r.

VII. WSPÓŁPRACA MIAST Z PARTNERAMI ZAGRANICZNYMI

Wsparcie reform na Ukrainie

Związek Miast Polskich, biorąc pod uwagę zapotrzebowanie strony ukraińskiej, a także uwzględniając fakt, że miasta i rejony ukraińskie są drugim największym pod względem liczebności partnerem miast i powiatów w Polsce angażował się szczególnie w działania mające na celu promocję polskiego dorobku oraz transfer naszych doświadczeń transformacji ustrojowej, w tym decentralizacji na Ukrainę. Projekty, które podejmowaliśmy, były oparte na udziale w nich naszych miast członkowskich. Przedstawiciele samorządów ukraińskich mieli zapewnione indywidualne programy pobytu, zgodnie z wcześniej przez nich zgłoszonym zapotrzebowaniem.

1) Projekt „**Miasta w transferze polskiego doświadczenia decentralizacji na Ukrainę**” - projekt współfinansowany przez MSZ

- Miasta zaangażowane: Bydgoszcz, Rzeszów, Ełk, Kielce, Reda, Zabrze, Lublin, Sopot, Żory, Oświęcim, Gdańsk, Kolno, Legnica, Sandomierz, Skierniewice, Nysa, Ostrowiec Świętokrzyski,
- ok. 150 osób z miast zaangażowanych w działania projektowe,
- 28 osób z 15 ukraińskich miast w 14 polskich miastach - wizyty studyjne.

Projekt „Miasta w transferze polskiego doświadczenia decentralizacji na Ukrainę” - konferencja podsumowująca.

2) Dwie edycje projektu **„Przygotowanie samorządów ukraińskich do wdrożenia reform decentralizacyjnych i stowarzyszenia z Unią Europejską”** - projekt współfinansowany ze środków Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności w ramach programu Study Tours to Poland. Naszym partnerem był Śląski Związek Gmin i Powiatów

- Zaangażowane 32 miasta i gminy,
- ok. 300 osób z miast zaangażowanych w działania projektowe,
- 59 przedstawicieli samorządów ukraińskich w 32 polskich miastach i gminach - 3 wizyty studyjne.

Projekt
„Przygotowanie
ukraińskich samorządów
do wdrożenia reform
decentralizacyjnych
i stowarzyszenia
z UE” - spotkanie
samorządowców
z Ukrainy w Kancelarii
prezydenta RP,
23 marca 2015 r.
Fot. W. Rzędziński

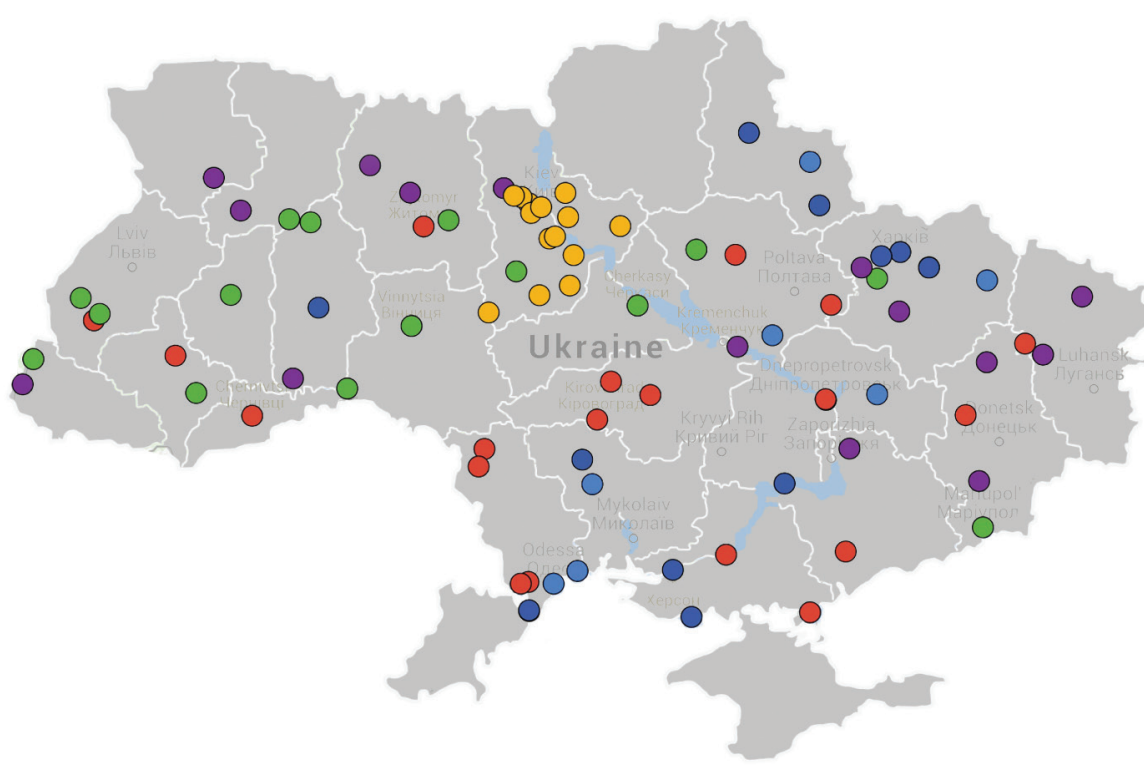
3) Transfer doświadczeń dobrych praktyk w zarządzaniu społecznościami lokalnymi w krajach wyszehradzkich do Gruzji, Mołdawii i na Ukrainę - projekt **„Rola stowarzyszeń władz lokalnych we współpracy rozwojowej”**:

- ZMP jednym z partnerów projektu,
- miasta zaangażowane w projekt po stronie polskiej: Piła, Jasło, Bełchatów.

VII. WSPÓŁPRACA MIAST Z PARTNERAMI ZAGRANICZNYMI

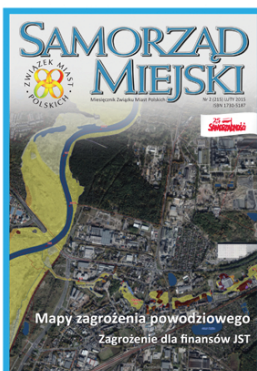

Miasta uczestniczące
w projektach
ukraińskich.

VIII. INFORMACJA

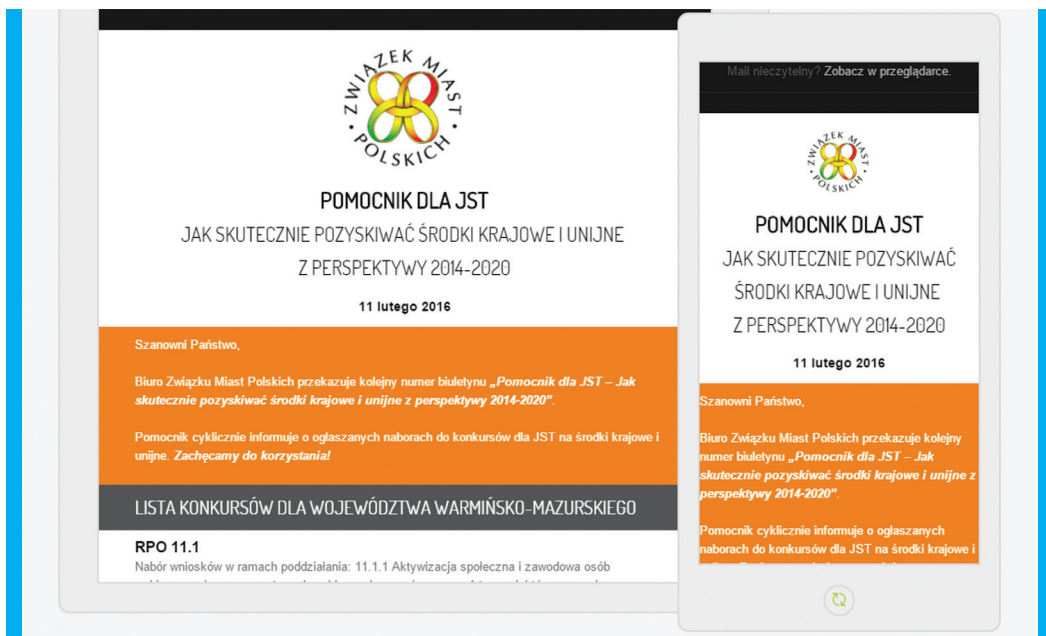
- miesięcznik „*Samorząd Miejski*” – 11 numerów (rozsyłany na 6965 adresów mailowych do wszystkich polskich miast).

- strona internetowa www.zmp.poznan.pl – 323 newsy (69 243 wejść)

- **e-Biuletyn** (najczęściej informacje o nadchodzących wydarzeniach) – 19 numerów, **Newsletter** (skrót informacji bieżących) – 28 numerów (wysyłane na adresy mailowe miast)

- biuletyn „**Pomocnik dla JST** - Jak skutecznie pozyskiwać środki krajowe i unijne z perspektywy 2014-2020” - informacje o ogłaszanych naborach do konkursów dla JST na środki krajowe i unijne – dotąd rozeszliśmy 59 numerów

- Portal **Miasto** - www.miasto-portal.pl – będący w fazie rozwojowej portal promujący problematykę miejską, we współpracy z Towarzystwem Urbanistów Polskich.

- współpraca z mediami samorządowymi, spotkania z dziennikarzami, wypowiedzi i komentarze ekspertów w mediach ogólnopolskich.

Spotkanie z dziennikarzami przed posiedzeniem Zarządu w Piotrkowie Trybunalskim, 27 marca 2015 r.

Ważnym zadaniem, które podejmujemy obecnie, jest zbudowanie pozytywnego, wyrazistego **wizerunku miast**, obecnej w mediach **dobrej marki polskich miast**, których mieszkańcy poprą nas – jak trzy lata temu – w działaniach na rzecz rozwoju ich małych ojczyzn. W tym celu musimy zbudować wspólnie z miastami strategię działań, którą będziemy realizować razem z władzami miast, miejskimi mediami i innymi partnerami, z jakimi współdziałamy na rzecz rozwoju miast.

IX. FINANSE ZWIĄZKU

Sprawozdanie finansowe za rok 2015 stanowi osobny dokument. Rok zakończył się wynikiem pozytywnym, bez konieczności uruchamiania kredytu, do czego Zarząd miał upoważnienie, ale go nie wykorzystał